

MOTIVAČNÉ PREDIKTORY PROFESIJNÝCH KOMPETENCIÍ U UČITEĽOV V PREGRADUÁLNEJ PRÍPRAVE A V PRAXI

prof. PaedDr. Marcela Verešová, PhD.

Záverečná konferencia

VEGA 1/0084/21 „Osobnostné, kognitívne a motivačné prediktory profesijných kompetencií učiteľov v pregraduálnej príprave a v praxi“

20.11.2023

UNIVERZITA
KONŠTANTÍNA
FILOZOFA PEDAGOGICKÁ
V NITRE FAKULTA

MOTIVÁCIA K VOĽBE POVOLANIA UČITEĽ

Dôvod, **prečo** sa ľudia rozhodnú niečo urobiť, ďalej **ako dlho** sú ľudia **ochotní** v danej činnosti pokračovať, a **ako intenzívne** budú v danej činnosti pokračovať (Han a Yin, 2016).

Prečo chcú ? Motivácia a odhodlanie byť učiteľom sa do určitej miery **menia počas pregraduálneho vzdelávania** učiteľov, najmä v dôsledku **pedagogickej praxe** (napríklad Sinclairová, 2008).

Ako dlho a intenzívne chcú ? (napríklad Sinclairová, 2008; Rotsová et al., 2010; Muvunyi, 2016)

úroveň vlastnej
motivácie k
výberu/výkonu
profesie učiteľa

aktívne uplatňovanie profesijných
kompetencií v edukačnej praxi

motivácia zvýšiť svoj záväzok
pri plnení pedagogických
povinností a činností
centrovaných na dosiahnutie
výchovno-vzdelávacích cieľov
v edukačnej praxi

DRUHY MOTIVÁCIE K VÝBERU/VÝKONU POVOLANIA UČITEĽ

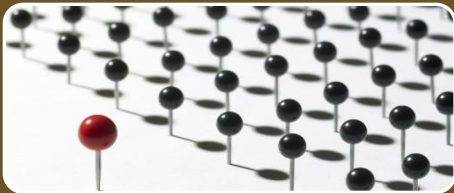
Vnútrotná motivácia - 4 motívy:

Záujem + Predošlé skúsenosti + Sebapercepcia učiteľských spôsobilostí + Pracovný potenciál

Altruistická motivácia – 3 motívy:

Práca s deťmi + Práca s dospelými + Prosociálne správanie

Vonkajšia motivácia – 4 motívy:

Sociálny status + Výhody + Príjem + Ovplyvnenie inými

Alternatívna voľba (motív a motivácia)

PREFERENCIA MOTÍVOV K VÝKONU POVOLANIA UČITEĽ

Učiteľia v pregraduálnej príprave
N = 921

1. Práca s deťmi
2. **Sebapercepcia učiteľských spôsobilostí**
3. Pracovný potenciál
4. Prosociálne správanie
5. Vnútorňý záujem
6. Práca s dospelými
7. Výhody ↑
8. **Sociálny status** ↑
9. Predošlé skúsenosti
10. Príjem ↑
11. **Ovplyvnenie inými**
12. Alternatívna voľba ↑

Učiteľia v praxi
N = 443

1. **Sebapercepcia učiteľských spôsobilostí** ↑
2. Práca s deťmi
3. Pracovný potenciál ↑
4. Prosociálne správanie
5. Vnútorňý záujem
6. Práca s dospelými
7. Výhody
8. **Ovplyvnenie inými**
9. Príjem
10. Predošlé skúsenosti
11. **Sociálny status**
12. Alternatívna voľba

Rozdiely: ↑ Významne vyššie v porovnaní s druhou skupinou učiteľov

VNÚTORNÁ MOTIVÁCIA: zistenia

Záujem

➤ významne viac zastúpená u učiteľov v praxi,

➤ významný pozitívny prediktor **všetkých didaktických kompetencií,**

➤ významný pozitívny prediktor interakčných štýlov: **organizátor vyučovania, napomáhajúci, chápajúci, vedie žiakov k zodpovednosti;**

➤ významný negatívny prediktor interakčných štýlov: **neistý, nespokojný, karhajúci,**

➤ významný pozitívny prediktor **všetkých vyučovacích štýlov.**

Skúsenosti

Seba-percepcia

Potenciál

Plánovanie a príprava
Realizácia
Hodnotenie
Klíma a disciplína
Sebareflexia

Organizátor
Napomáhajúci
Chápajúci
Vedie k zodpovednosti
Neistý
Nespokojný
Karhajúci
Prísny

Podporujúci
Orientovaný na ciele
Orientovaný na vedomosti
Manažér

ALTRUISTICKÁ MOTIVÁCIA: zistenia

Deti

- bez významného rozdielu medzi skupinami učiteľov (budúci vs. v praxi),
- altruistická motivácia je významným pozitívnym prediktorom **všetkých didaktických kompetencií**,
- významný pozitívny prediktor interakčných štýlov: **organizátor vyučovania, napomáhajúci, chápaní, vedie žiakov k zodpovednosti**,
- významný negatívny prediktor interakčných štýlov: **neistý, nespokojný, karhajúci**,
- významný pozitívny prediktor vyučovacích štýlov: **podporujúci, orientovaný na vedomosti, manažér**.

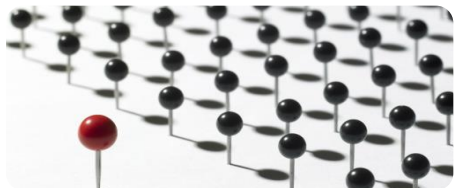
Dospievajúci

Prosocialnosť

Plánovanie a príprava
Realizácia
Hodnotenie
Klíma a disciplína
Sebareflexia

Organizátor
Napomáhajúci
Chápaní
Vedie k zodpovednosti
Neistý
Nespokojný
Karhajúci
Prísny

Podporujúci
Orientovaný na ciele
Orientovaný na vedomosti
Manažér

VONKAJŠIA MOTIVÁCIA: zistenia

- významne viac zastúpená u učiteľov v pregraduálnej príprave,
- významný negatívny prediktor didaktických kompetencií: realizácia vyučovacej hodiny, navodenie a udržanie triednej klímy a disciplíny,
- významný pozitívny prediktor interakčných štýlov: neistý, nespokojný, karhajúci,
- významný negatívny prediktor interakčných štýlov: napomáhajúci, chápajúci, vedie žiakov k zodpovednosti,
- významný pozitívny prediktor vyučovacích štýlov: orientovaný na ciele, orientovaný na vedomosti.

Status

Výhody

Prijem

Vplyv iní

Plánovanie a príprava
Realizácia
Hodnotenie
Klíma a disciplína
Sebareflexia

Organizátor
Napomáhajúci
Chápajúci
Vedie k zodpovednosti
Neistý
Nespokojný
Karhajúci
Prísny

Podporujúci
Orientovaný na ciele
Orientovaný na vedomosti
Manažér

ALTERNATÍVNA VOĽBA: zistenia

- významne viac zastúpená u učiteľov v pregraduálnej príprave,
- významný negatívny prediktor didaktických kompetencií: **plánovanie a príprava vyučovacej hodiny, navodenie a udržanie triednej klímy a disciplíny,**
- významný pozitívny prediktor interakčných štýlov: **neistý, nespokojný, karhajúci,**
- významný negatívny prediktor interaktívneho štýlu **chápajúci,**
- významný pozitívny prediktor vyučovacích štýlov: **podporujúci, orientovaný na ciele.**

Plánovanie a
príprava
Realizácia
Hodnotenie
Klíma a
disciplína
Sebareflexia

Organizátor
Napomáhajúci
Chápajúci
Vedie k
zodpovednosti
Neistý
Nespokojný
Karhajúci
Prísny

Podporujúci
Orientovaný na
ciele
Orientovaný na
vedomosti
Manažér

MOTIVÁCIA K VÝBERU POVOLANIA UČITEĽ: ZÁVER

Vnútná a altruistická motivácia, odhodlanie byť učiteľom u budúcich učiteľov a odhodlanie vykonávať učiteľskú profesiu u učiteľov v praxi, sú najvýznamnejšími **pozitívnymi prediktormi** aktívneho a efektívneho uplatňovania **profesijných kompetencií**, sú posilňované pregraduálnou prípravou – predovšetkým praxou a ďalším vzdelávaním.

Podrobné informácie v záverečnej monografii projektu
VEGA 1/0084/21:

**OSOBNOSŤ A MOTIVÁCIA K VOĽBE POVOLANIA AKO
PREDIKTORY PROFESIJNÝCH KOMPETENCIÍ UČITEĽOV V
PREGRADUÁLNEJ PRÍPRAVE A V PRAXI**

